

مطالعه رشد میوه و علت سقط جنین در ژنوتیپ انگورهای بی‌دانه (*Vitis vinifera* L.) با استفاده از ^{14}C ساکارز

رحیمی میدانی، اردشیر

مرکز تحقیقات کشاورزی و رامین

انگورهای بی‌دانه از ارزش اقتصادی زیادی در سراسر دنیا برخوردار هستند. اکثر این انگورها استینواسپرموکاری می‌باشند که در این حالت پس از عمل لقاح و تشکیل میوه در مرحله‌ای از رشد حبه و دانه، جنین از ادامه شد باز مانده و اصطلاحاً سقط می‌شود. جهت چگونگی و زمان این عمل دو رقم پرلت (Pr) و یاقوتی (Bs) از میان ژنوتیپ‌های انگورهای بی‌دانه و رقم باهارات ارلی (Be) در میان ارقام دانه‌دار انتخاب شدند. کراس‌های این ارقام از جمله BsxBs و BsXPr نیز در سنین مختلف جنین مورد مطالعه قرار گرفتند. به کارگیری ^{14}C ساکارز بر روی راجید اصلی با مقدار مشخص $5 \mu\text{Ci}$ در هر گل آذین پس از حصول اطمینان از گرده افشانی و تشکیل میوه و رعایت کلیه نکات ایمنی صورت گرفت. میزان جذب و انتقال ^{14}C ساکارز با فواصل زمانی ۱۶، ۲۰، ۲۴ و ۲۸ روز پس از گرده افشانی در قسمت‌های مختلف میوه چه از جمله راجید ثانوی، پدیسل، بافت‌های ارتباطی، اوول و پالپ میوه مورد مطالعه قرار گرفت. پس از جداسازی ^{14}C ساکارز از قسمت‌های مختلف میوه چه به روش هضم ساختمان سلولی با دستگاه لیکوید سنتلیشن کوتاه‌تر ردیابی و محاسبه گردید.

نتایج این تحقیق نشان داد که حرکت مواد رادیو اکتیو از راجید اصلی به طرف حبه و قسمت‌های مختلف آن است، اگرچه مقدار آن (DPM) در بین ژنوتیپ‌های دانه‌دار و بی‌دانه متفاوت مشاهده گردید. حداکثر ^{14}C ساکارز در رقم دانه‌دار باهارات ارلی و حداقل آن در کراس BsXBs و در ۱۶ روز پس از گرده افشانی ردیابی شد. مقدار جذب و انتقال ^{14}C ساکارز در بین قسمت‌های مختلف حبه ژنوتیپ‌های انگور نیز متفاوت مشاهده شد. حداقل ردیابی ^{14}C ساکارز در اوول رقم یاقوتی در ۱۶ روز پس از گرده افشانی بود که نشانگر سینک بسیار ضعیفی در مقایسه با ارقام دیگر می‌باشد.